

Нетехническое резюме

Проект нормативов допустимых выбросов загрязняющих веществ в атмосферу для промплощадок НГДУ «Кайнармунайгаз» АО «Эмбамунайгаз» на 2026 год (корректировка), включает в себя общие сведения об операторе; характеристику объекта оператора, как источника загрязнения атмосферы; проведение расчетов рассеивания; мероприятия по регулированию выбросов; контроль за соблюдением нормативов допустимых выбросов.

Целью настоящей работы является определение количественных и качественных характеристик выбросов вредных веществ в атмосферу источниками предприятия, разработка нормативов НДВ и мероприятий по контролю экологической ситуации в зоне влияния.

Административный корпус АО «Эмбамунайгаз» расположен в г.Атырау по улице Валиханова 1. Проект составлен для установления лимитов загрязняющих веществ от источников загрязнения по объектам НГДУ «Кайнармунайгаз» АО «Эмбамунайгаз».

Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз» является структурным подразделением АО «Эмбамунайгаз».

Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз» является структурным подразделением АО «Эмбамунайгаз».

Нефтяные месторождения НГДУ «Кайнармунайгаз» размещены по территории Кызылкогинского района, Атырауской области. Ближайшими населенными пунктами являются поселок: Жамансор и Макат. Районным центром является поселок Миялы.

Административное здание НГДУ «Кайнармунайгаз» находится в п.Жамансор. Связь с городом Атырау осуществляется по автомобильной дороге с твердым покрытием, а также по железной дороге через п. Макат.

Основной деятельностью НГДУ «Кайнармунайгаз» АО «Эмбамунайгаз» является добыча сырой нефти и попутного нефтяного газа на месторождениях Кызылкогинского района.

НГДУ «Кайнармунайгаз» ведет разработку и эксплуатацию месторождений: Восточный Молдабек, Б.Жоламанов, Северный Котыртас, площадь Уаз, Уаз Восточный, Уаз Северный с большими запасами нефти и газа. Также имеется НПС-3. Все месторождения НГДУ «Кайнармунайгаз» разбросаны по территории Кызылкогинского района. Имеется вахтовый поселок «Кайнар» для проживания рабочего персонала и цех спецтехники технологического транспорта (цех СТТТ), УПРЭО и УПТРО, электросетевой район Кайнар.

Основной задачей НГДУ «Кайнармунайгаз» является добыча нефти и газа. По результатам инвентаризации на территории промплощадок НГДУ «Кайнармунайгаз» в атмосферный воздух выявлены **1563** источников загрязнения вредных веществ в атмосферу.

Перечень источников выбросов и их характеристики определены для проектируемых объектов – на основе проектной информации, для действующих объектов – на основе инвентаризации выбросов вредных веществ в атмосферу и их источников (НДВ), которая представляет собой систематизацию сведений об стационарных источниках, их распределении по территории, количественном и качественном составе выбросов загрязняющих веществ в атмосферу.

Расчет выбросов вредных веществ приведен на 2026г.

Валовой выброс загрязняющих веществ в атмосферу по НГДУ «Кайнармунайгаз» **на 2026г.** составляет **639,1679 т/год**, из них:

В процессе работы данных источников выбросов в атмосферу выделяются следующие компоненты: оксид углерода, углеводороды C_{12} - C_{19} , сажа, сернистый ангидрид, формальдегид, бенз/а/пирен, диоксид азота, оксид азота, мазутная зола, сероводород, масло минеральное нефтяное, углеводороды C_1 - C_5 , углеводороды C_6 - C_{10} ,

бензол, толуол, ксилол, пентилены, этилбензол, серная кислота, пыль абразивная, взвешенные частицы, пыль металлическая, древесная пыль.

Максимально-разовые и средне-суточные допустимые концентрации загрязняющих веществ в атмосферном воздухе не превышают ПДК, установленных в требовании приказа Министра здравоохранения Республики Казахстан от 2 августа 2022 года №ҚР ДСМ-70 «Об утверждении Гигиенических нормативов к атмосферному воздуху в городских и сельских населенных пунктах, на территориях промышленных организаций».

Для проведения расчетов рассеивания загрязняющих веществ в атмосферу использован программный комплекс «Эра», версия v3.0, НПО «Логос», г. Новосибирск, согласованный с ГГО имени Воейкова, г.Санкт-Петербург и МООС Республики Казахстан. Расчет рассеивания в приземном слое атмосферы показал, что превышение ПДК не наблюдается на границе санитарно-защитной зоны месторождений НГДУ.

Размеры санитарно-защитной зоны (СЗЗ) предприятий принимаются в соответствии с «Санитарно-эпидемиологические требования к санитарно-защитным зонам объектов, являющихся объектами воздействия на среду обитания и здоровье человека», утвержденными Приказом Министра здравоохранения РК от 11 января 2022 года №ҚР ДСМ-2.

Ранее компанией АО «Эмбаунайгаз» был составлен и утвержден проектный документ «Проект обоснования размера санитарно-защитной зоны для НГДУ «Кайнармунайгаз» АО «Эмбаунайгаз», далее согласно выданному заключению (№ Е.05.Х.KZ09VBZ00037526 от 28.09.2022г Департаментом по защите прав потребителей Атырауской области по вышеназванному проектному документу для НГДУ «Кайнармунайгаз» АО «Эмбаунайгаз» было установлено СЗЗ не менее 1000м.

Техникалық емес түйіндеме

2026 жылға арналған "Ембімұнайгаз" АҚ "Қайнармұнайгаз" МГӨБ өндірістік алаңдары үшін атмосфераға ластаушы заттардың жол берілетін шығарындылары нормативтерінің жобасы оператор туралы жалпы мәліметтерді; атмосфераның ластану көзі ретінде оператор объектісінің сипаттамасын; шашырау есептерін жүргізуді; шығарындыларды реттеу жөніндегі іс-шараларды; жол берілетін шығарындылар нормативтерінің сақталуын бақылауды қамтиды.

Қазіргі жұмыстың мақсаты кәсіпорынның атмосфераға зиянды заттар шығындыларының сандық және сапалық сипаттамаларын анықтау, РШН нормативтерін және әсер ету аймағындағы экологиялық жағдайды бақылау шараларын әзірлеу болып табылады.

«Ембімұнайгаз» АҚ әкімшілік корпусы Атырау қаласында Уәлиханов көшесі, 1 үйінде орналасқан. Жоба «Ембімұнайгаз» АҚ "Қайнармұнайгаз" МГӨБ объектілері бойынша ластану көздерінен ластаушы заттардың лимиттерін белгілеу үшін жасалды.

«Қайнармұнайгаз» мұнай-газ өндіру басқармасы «Ембімұнайгаз» АҚ құрылымдық бөлімшесі болып табылады.

«Қайнармұнайгаз» мұнай-газ өндіру басқармасы «Ембімұнайгаз» АҚ құрылымдық бөлімшесі болып табылады.

«Қайнармұнайгаз» МГӨБ мұнай кен орындары Атырау облысы, Қызылқоға ауданының аумағында орналасқан. Ең жақын елді мекендер: Жамонсор және Мақат. Аудан орталығы болып Миялы елді мекені болып саналады.

«Қайнармұнайгаз» МГӨБ әкімшілік ғимараты Жамансор елді мекенінде орналасқан. Атырау қаласымен байланыс қатты жабынды автомобиль жолымен, сондай-ақ Мақат елді мекені арқылы өтетін темір жол арқылы жүзеге асырылады.

«Ембімұнайгаз» АҚ "Қайнармұнайгаз" МГӨБ негізгі қызметі Қызылқоға ауданының кен орындарында шикі мұнай мен ілеспе мұнай газын өндіру болып табылады.

«Қайнармұнайгаз» МГӨБ кен орындардың игеру және пайдалану жұмыстарын жүргізеді: Шығыс Молдабек, Б.Жоламанов, Солтүстік Қотыртас, Уаз алаңы, Шығыс Уаз, Солтүстік Уаз мұнай мен газдың үлкен қоры бар. Сондай-ақ НПС-3 бар. Барлық "Қайнармұнайгаз" МГӨБ кен орындары Қызылқоға ауданының аумағында шашылған. Жұмысшылардың тұруы үшін "Қайнар" ауысымдық елді мекені бар, арнайы техника цехы (СТТТ цехы), УПРЭО және УПТРО, "Қайнар" электр желісі аймағы бар.

«Қайнармұнайгаз» МГӨБ негізгі міндеті мұнай және газ өндіру болып табылады. «Қайнармұнайгаз» МГӨБ өндірістік алаңдары аумағында атмосфералық ауаға түгендеу нәтижелері бойынша атмосфераға зиянды заттардың ластануының **1563** көзі анықталды.

Шығарындылар көздерінің тізбесі және олардың сипаттамалары жобаланатын объектілер үшін – жобалық ақпарат негізінде, жұмыс істеп тұрған объектілер үшін – атмосфераға зиянды заттар шығарындыларын және олардың көздерін түгендеу негізінде айқындалған (РШН), бұл стационарлық көздер, олардың аумақ бойынша таралуы, атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының сандық және сапалық құрамы туралы мәліметтерді жүйелеу болып табылады.

Зиянды заттардың шығарындыларын есептеу 2026 ж. кезеңіне келтірілген. 2026 ж. кезеңінде "Қайнармұнайгаз" МГӨБ бойынша атмосфераға ластаушы заттардың жалпы шығарылуы жылына **639,1679 т** құрайды, оның ішінде:

Осы шығарындылар көздерінің жұмыс процесінде атмосфераға мынадай компоненттер бөлінеді: көміртегі оксиді, C12-C19 көмірсутектері, күйе, күкірт ангидрид, формальдегид, бензин/а/пирен, азот диоксиді, азот оксиді, мазут күлі, күкіртсутек, минералды мұнай майы, C1-C5 көмірсутектері, C6-C10 көмірсутектері, бензол, толуол, ксилол, пентилеңдер, этилбензол, күкірт қышқылы, абразивті шаң, тоқтатылған бөлшектер, металл шаң, ағаш шаңы.

Атмосфералық ауадағы ластаушы заттардың рұқсат етілген ең жоғары біржолғы және орташа тәуліктік шоғырлануы «Қалалық және ауылдық елді мекендердегі, өнеркәсіптік ұйымдардың аумақтарындағы атмосфералық ауаға гигиеналық нормативтерді бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 2 тамыздағы №ҚР ДСМ-70 бұйрығының талаптарында белгіленген ШРК-ден аспайды.

Атмосфераға ластанушы заттардың таралуын есептеу үшін Новосибирск қаласындағы НПО «Логос» компаниясының «Эра» бағдарламалық кешені, v3.0 нұсқасы, қолданылды, ол Санкт-Петербург қаласындағы Войсков атындағы ГГО және Қазақстан Республикасының МОҚС-пен келісілген. Атмосфераның жер бетіндегі қабатында таралу есептеулері көрсеткендей, МГӨБ кен орындарының санитарлық қорғау аймағы шегінде ПДК шегінен асып кету байқалмайды.

Кәсіпорындардың санитариялық-қорғау аймағының (СҚА) мөлшері ҚР Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 11 қаңтардағы №ҚР ДСМ-2 бұйрығымен бекітілген «Тіршілік ету ортасына және адам денсаулығына әсер ету объектілері болып табылатын объектілердің санитариялық-қорғау аймақтарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға» сәйкес қабылданады.

Бұдан бұрын «Ембімұнайгаз» АҚ компаниясы «Ембімұнайгаз» АҚ Қайнармұнайгаз «МГӨБ үшін санитариялық-қорғау аймағының мөлшерін негіздеу жобасы» жобалық құжатын жасап, бекітті, бұдан әрі берілген қорытындыға сәйкес (28.09.2022 ж. №Е.05.X.KZ09VBZ00037526 Атырау облысының тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаменті жоғарыда аталған жобалау бойынша «Қайнармұнайгаз» МГӨБ үшін құжат"Ембімұнайгаз" АҚ кем дегенде 1000 м СҚА құрды.